

+
M
PAX

2 januari 2022
Tweede zondag van Kerstmis
Joh. 1,1-18

Veelgeliefden,

Het Woord is vlees geworden, en het heeft onder ons gewoond. Johannes schrijft deze woorden aan het begin van zijn Evangelie en dagelijks herhalen we ze in het Angelus. Het Woord is vlees geworden. Het Woord is geworden, geworden wat het niet was, namelijk vlees.

Wat was het dan wel? *In het begin was het Woord en het Woord was bij God en het Woord was God.* Al in het begin was het Woord God. Al in het begin was het Woord. Het Woord was dus nog van vóór het begin, vóór elk begin: vóór het begin van de tijd, het begin van de wereld, het begin van alles. Het Woord was reeds van vóór alle eeuwigheid bij God. Het is God. Het Woord is voor alle oorsprong bij de Vader en met de Geest.

Maar dan gebeurt het onverwachte: *Het Woord is vlees geworden.* Het Woord dat is, en de schepping die geworden is, staan tegenover elkaar. Pas vanuit deze tegenoverstelling begrijpen we het verrassende en onbegrijpelijke van die tekst waaraan we reeds zo gewend zijn: *Het Woord is vlees geworden.* Het Woord dat is en door wie alles geworden is, dát Woord is zelf 'geworden'. Het is 'vlees' geworden, het is schepsel, één van ons geworden.

De profeet Jesaja wist reeds hoe groot deze tegenstelling is. In de Kerstnacht hoorden we zijn woorden: *Alle vlees is als gras en heel zijn luister als een bloem van het veld. Het gras verdort, de bloem valt af, maar het Woord des Heren blijft in eeuwigheid.* (Jes 40,6-8; vgl 1 Pe 1,24-25)

We zeggen zo gemakkelijk: God is mens geworden. Maar beseffen we dat we iets onmogelijks zeggen! Ongelofelijk, werkelijk een ondoordringbaar mysterie. Vandaar dat Maria eerst van de engel moest horen dat 'voor God niets onmogelijk is,' voordat ze haar 'fiat' kon geven. Ongelofelijk, maar tevens: hoe mooi. Zo mooi, dat je wel God moet zijn om zo iets te kunnen bedenken.

Dit is een totaal nieuw begin, een herschepping waarin de schepping pas haar doel bereikt. Heel de wereld is geschapen opdat God die wereld kan binnentreden. Heel de schepping is zó geschapen dat God mens kon worden. De mens als beeld van God is zó beeld van God, dat God zelf dit beeld kan worden.

Over dat nieuwe begin spreekt sint Jan vooral in zijn eerste brief: *Het was van den beginne, wat wij hebben gehoord en met eigen ogen gezien, wat wij hebben aanschouwd en onze handen hebben aan-geraakt van het Woord des levens – want het leven heeft zich geopenbaard en wij hebben gezien en getuigen en verkondigen u het eeuwig Leven, dat bij de Vader was en aan ons is verschenen.* Dat is Christus. Dat is God die als mens

onder ons heeft gewandeld en ook nu nog te horen, te zien, te aanschouwen, aan te raken is.

Hij kwam in het zijne, maar de zijnen aanvaardden Hem niet. God daalt neer in de schepping als een Emmanuël, God met ons, maar hoe reageert de schepping? De wereld was door Hem geworden, en toch erkende de wereld Hem niet. Wij willen Hem echter wel erkennen. Luister dan naar Johannes en hoor welke belofte hieraan verbonden is: Aan allen echter die Hem wel aanvaardden, aan hen die in zijn Naam geloven, gaf Hij het vermogen kinderen van God te worden.

Het mysterie gaat zo nog een stap verder: God is mens geworden – reeds voor ons een onmogelijk mysterie –, opdat de mens God zou worden. We worden kinderen van God genoemd, en we zijn het ook! We worden geadopteerd, meer nog opgenomen in God. *Nu reeds zijn wij kinderen van God, en wat wij zullen zijn is nog niet geopenbaard. Wij weten, dat wanneer Hij zich openbaart, we aan Hem gelijk zullen zijn, omdat we Hem zullen zien zoals Hij is.* (1Jo 3,2)

We worden deelachtig aan het goddelijk leven. Sint Petrus beschrijft in zijn tweede brief hoe wij ontkomen aan het 'worden' van de schepping en opgenomen worden in het 'zijn' van God: *Jezus Christus heeft ons begiftigd met kostbare, verheven beloften, opdat gij, ontkomen aan het bederf en de zelfzucht van de wereld, deel zoudt hebben aan de goddelijke natuur.* (2 Pe. 1,4)

Dat alles mogen wij worden. Maar het Woord is het. Want dat verschil blijft altijd bestaan: God is en de mens is geworden. De kloof echter tussen 'zijn' en 'worden' is overbrugd door het Woord. En dat bezingen we in deze dagen van het kerstfeest met de derde prelatie: «Het Woord neemt onze zwakheid aan en schenkt onsterfelijkheid aan hen die moesten sterven. Door een wonder wordt Hij één der onzen om ons te verheffen tot zijn eeuwigheid.»